

RCR Arquitectes:
Papers

19.05 - 13.09.2015

RCR ARQUITECTES: **PAPERS**

30.50

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

SANTAMÒNICA

RCR Arquitectes

«Recorregut pels nostres papers creatius, els inicials i d'altres, enfatitzant les aiguades de tinta com a esbossos expressius de conceptes i primeres idees. L'hem complementat amb el que hem anomenat exfoliacions: fustes i acers que fixen l'atenció en un detall. I amb un petit homenatge, també de paper, a Jesús Vilalta.»

RCR, despatx d'arquitectes amb seu a la ciutat d'Olot, va ser creat l'any 1987 per Rafael Aranda, Carme Pigem i Ramon Vilalta. Els seus projectes arquitectònics destaquen per la comprensió especial de l'encaix de les obres amb el seu entorn i paisatge.

Des de l'inici de la seva pràctica arquitectònica, el dibuix i l'esbós han tingut un paper primordial en el procés de projecció i materialització dels seus projectes. Primer, fets amb llapis i amb tinta xinesa. Després, al llarg dels anys, l'aiguada de tinta ha esdevingut un instrument privilegiat per fixar i capturar idees i pensaments.

RCR Arquitectes: Papers és una exposició que, mitjançant dibuixos, esbossos, papers diversos i els assemblatges constructius que ells anomenen *exfoliacions*, té per objectiu donar a conèixer el treball i el procés creatiu d'RCR Arquitectes des d'un punt de vista singular, atès que no contempla els seus edificis acabats sinó la manera de treballar i els processos creatius que caracteritzen la seva original obra arquitectònica.

Des de les seves primeres obres, dues a terme el 1987, fins a alguns dels seus projectes més emblemàtics, com l'espai públic del teatre La Lira, de Ripoll (2003-2011), el museu Soulages, a Rodez (2008-2014), o la mediateca Waalse Krook, a Gant (2010-), podem seguir, gràcies als dibuixos i esbossos preparatoris, les idees primeres i el procés creatiu que han anat configurant la materialització dels projectes.

Són especialment interessants les aiguatintes de projectes que encara no s'han dut a terme o que estan en procés de construcció, com l'adequació del claustre d'Arts Santa Mònica, a Barcelona, la rehabilitació de l'estudi i el Mas Miró, a Montroig, les cases a Dubai o Le Pavillon Vide a París.

Així mateix, el projecte expositiu compta amb la col·laboració d'Isoaki Lacuesta, que ha creat una obra audiovisual que compleix els dibuixos i esbossos d'RCR.

Papers

Projeccions

La ment, amb l'activitat del cervell, contínuament fa projeccions, es projecta a cada instant, i diuen els experts que projectar la imaginació cap a un objectiu futur és la singularitat humana més gran. Les projeccions, els pensaments i les idees flueixen amb molta rapidesa. És en aquests llampcs contínus on prendre notes o fer signes pren sentit per retener-los. Si no es fa així, els pensaments o les projeccions s'esvairan, no seran retinguts ni recordats i no podrán esdevenir quelcom més consistent. Les projeccions ens parlen de la complexitat de la ment i també de com, majoritàriament, en essència, són creatives.

Els llampcs esdevenen, són màgics, poden ser clars però a vegades són confusos, evanescents, no sabem gaire bé el seu significat i cal fer-ne una interpretació tal com s'interpreten els somnis. Són testimonis de projeccions o pensaments de quelcom que vol ser. Són l'expressió de les profunditats del nostre interior i de tota la teranyina de la qual formem part: l'univers.

Per poder retener aquestes projeccions o pensaments hem d'utilitzar tots els instruments que tenim al nostre abast: l'escriptura, el dibuix, el color... la combinació de tots ens pot fer la transcripció més clara. Podem dir que posem forma a les idees. Taques, traces, garrots, signes, croquis, essències... tot és vàlid per a aquesta captura o transcripció o traspàs del món immaterial, imaginari, cap a la materialització.

Projeccions d'aigua

L'esbós a través de l'aiguada de tinta, per a nosaltres, expressa de manera immillorable la cristal·lització d'una idea inicial. Creiem que és un gran instrument i que és molt adequat en el procés que mena cap a la materialització.

Per a nosaltres i la creativitat compartida.

Quan es volen expressar les primeres idees de força, els conceptes fonamentals que cal tenir en compte per desenvolupar un projecte concret, l'esbós es fonamental per fixar criteris comuns per a nosaltres mateixos i el seu creixement compartit.

L'esbós és encara intuïtiu i suggestor: no tanca portes, és poc intel·lectual com a representació. És una manera de començar a passar de la foscor a la claror, és una concreció no concreta, és incipient, és d'obertura, és de creixement... per a la primera presentació d'un estudi o projecte.

És d'un gran valor en les presentacions: és un procediment d'una gran rapidesa i eficàcia i alhora d'una gran força expressiva. Efectivitat en una fase en què la representació no ha de prendre temps a la reflexió ni ha d'aparèixer-hi la forma.

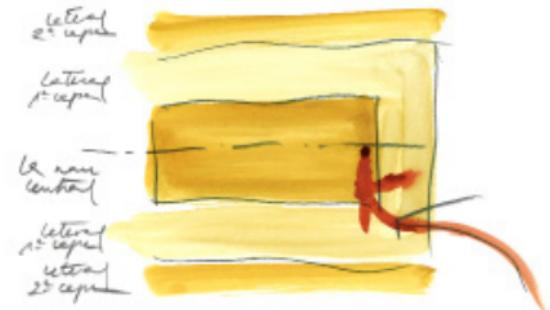
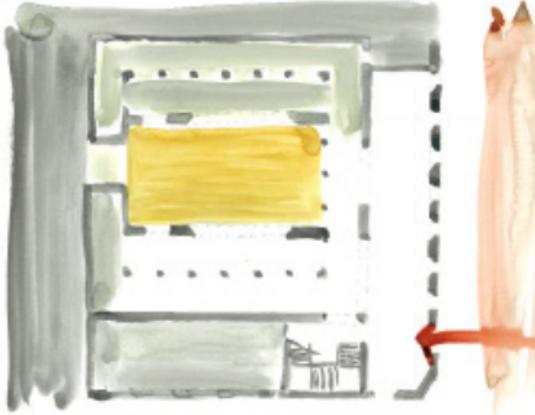
Els esbossos aconsegueixen que la persona que rep la presentació entri gradualment en el projecte a través d'una successió successió d'imatges. L'esbós i la paraula fan entrar a la persona en el món imaginari de RCR per, a poc a poc, fer que les realitats diferents d'ambdues parts s'apropin cap a una sola realitat, sense forma. Es posen en comú els conceptes, les il·lusions, les voluntats, el programa.

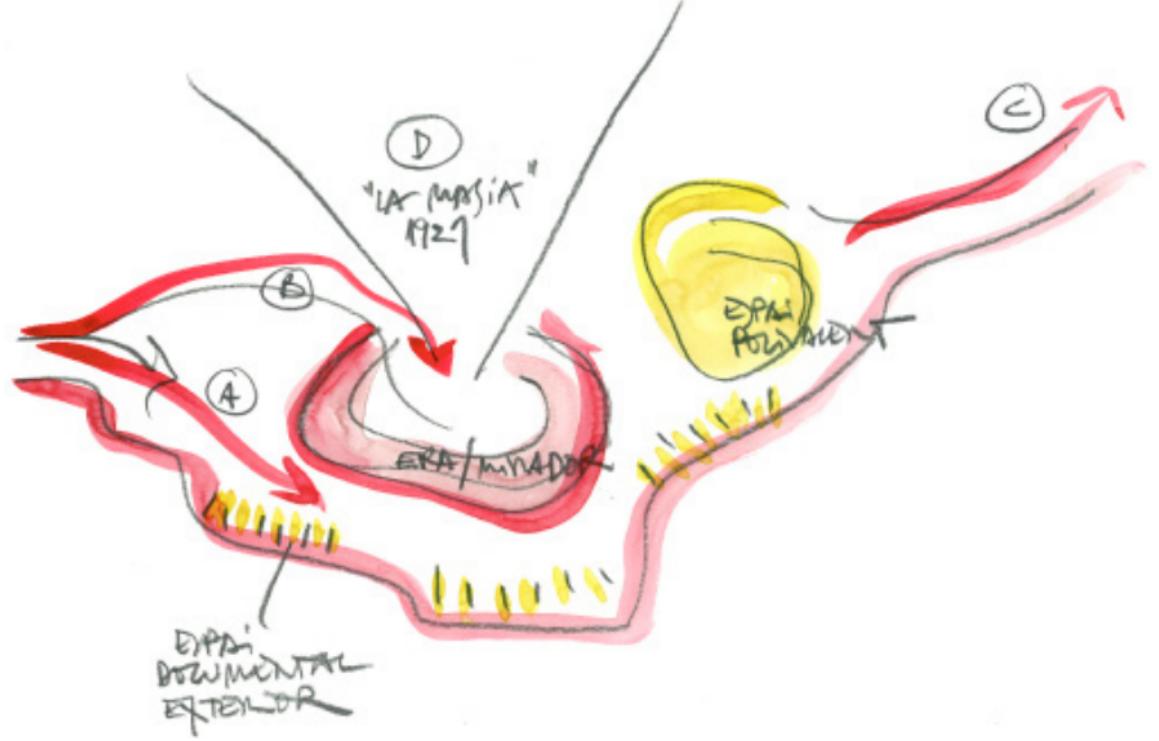
A partir d'aquí comença la recerca de les formes per vestir aquesta realitat imaginada, sense cap prefiguració prèvia. És l'inici d'un procés compartit no solament entre nosaltres, sinó també amb el client. És un intercanvi de papers!

RCR Arquitectes

Adequació del claustre a l'Arts Santa Mònica
Barcelona (2015-)
en col·laboració amb: P. Ulimona

Tinta i llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²
42 cm x 29,7 cm
2014

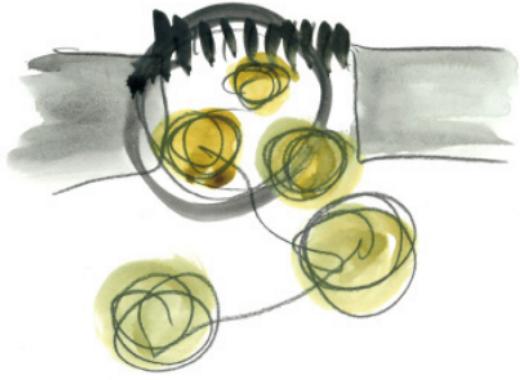

Estudi i Mas Miró
Mont-roig del Camp, Tarragona [2014-]
en col·laboració amb: Arquitectes diversos

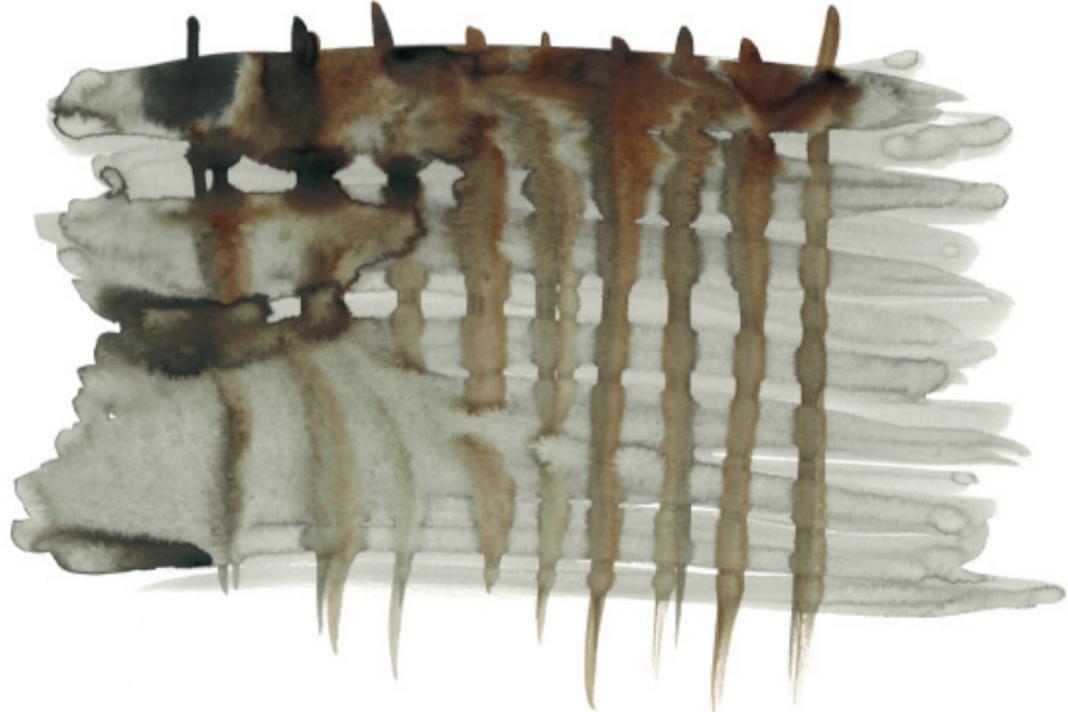
Le Pavillon Vide
París, França [2015-]
Arquitecte associat G. Tréguouët RCR

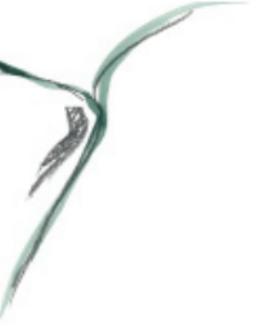

Espai Públic Teatre La Lira
Ripoll, Girona (2003-2011)
En col·laboració amb: J. Puigcorbé

Museu Soulages
Rodez, França (2008-2014)
Arquitecte associat: G. Trégoüet RCR

Mediatheek Waalse Krook
Gant, België (2010 -)
en colaboració amb: Coussée&Goris
Architecten

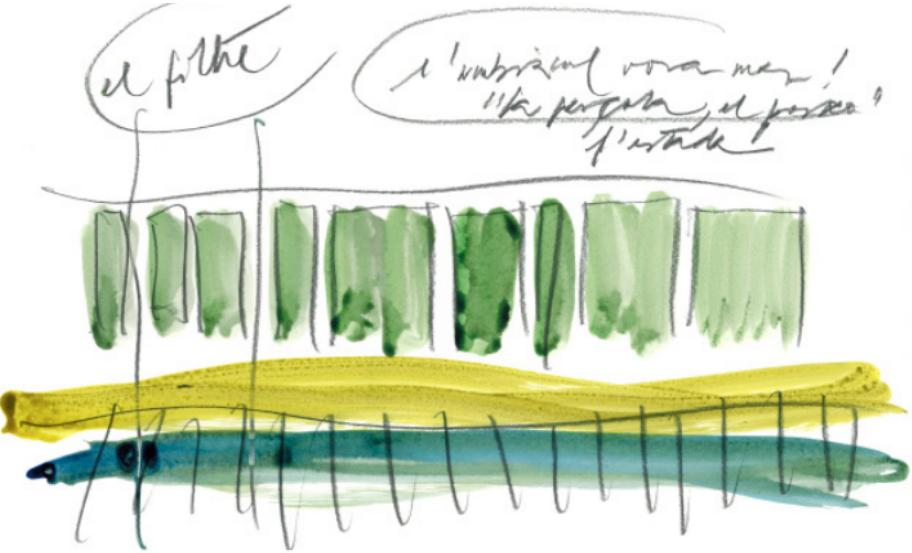

Hashim House
Khawaneej, Dubai (2014 -)

Tinta i llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²
29,7 cm x 21 cm
2009

Tinta sobre llapis paper Canson Imagine 200 g/m²
29,7 cm x 21 cm
2014

Parc de la Nova Mar Bella

Barcelona (2008-2010)

Tinta sobre paper Canson Imagine 200 g/m²

46 cm x 23,5 cm

2009

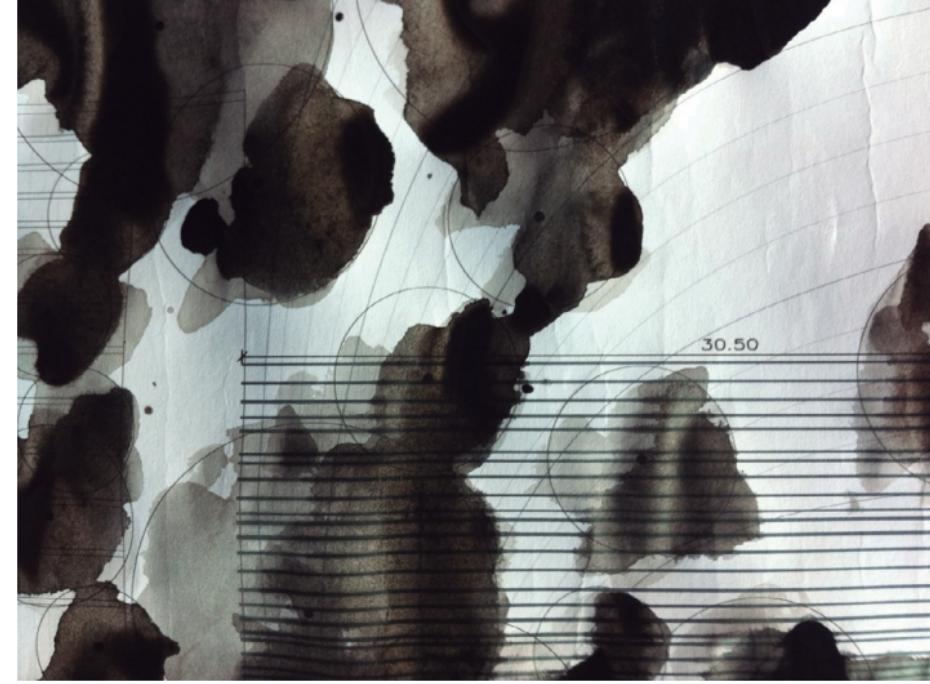
Carpa al restaurant Les Cols

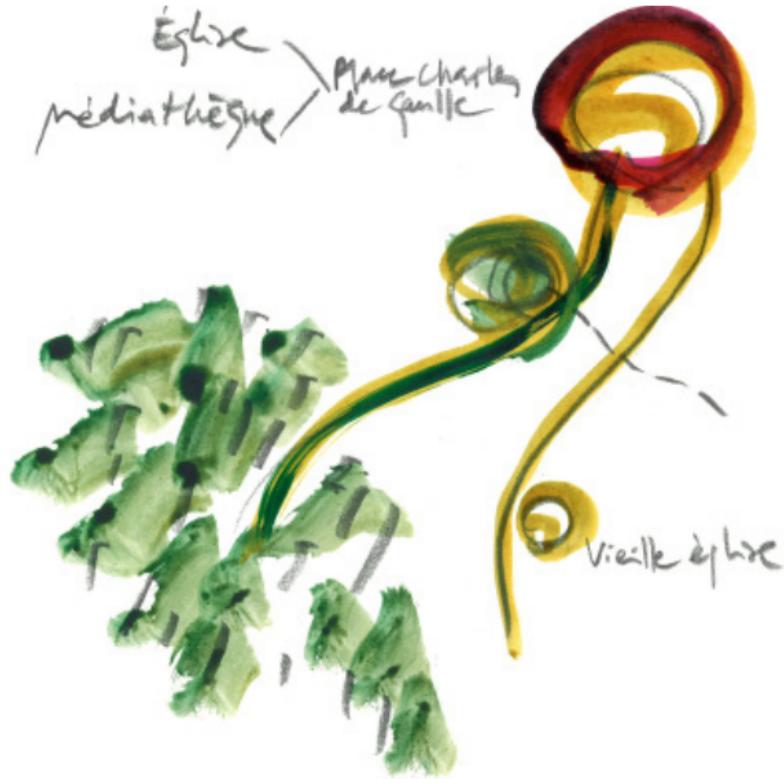
Olot, Girona (2007-2011)

Impresió i tinta sobre paper per a roig de l'íntim monòcrum 80 g/m²

Fragmento (original: 76 cm x 56 cm)

2010

Bâtiment mixte «L'ilot Place»

Mérignac, França [2013-]

RCR Artofec

Tinta i llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²

42cm x 29,7 cm

2013

Arts Santa Mònica

Barcelona [2014-]

Parc del Camí Comtal

Bac de Roda, Barcelona [2011-]

Tinta sobre paper Canson Imagine 200 g/m²

Fragment [original: 100 cm x 70 cm]

2011

Le Jardin Suspendu

Lormont, França [2013-]

RCR Artoec

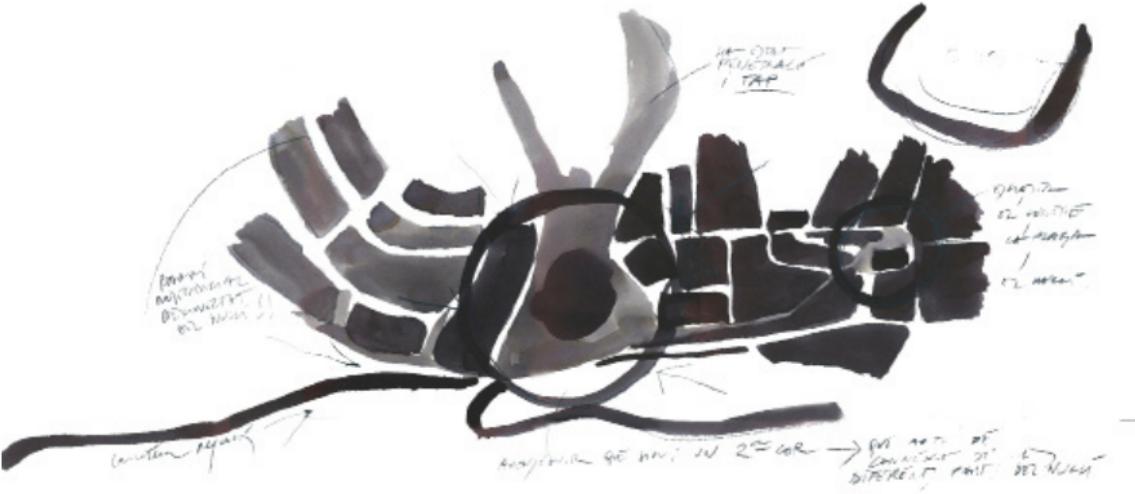
Tinta i llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²

32,5 cm x 23 cm

2013

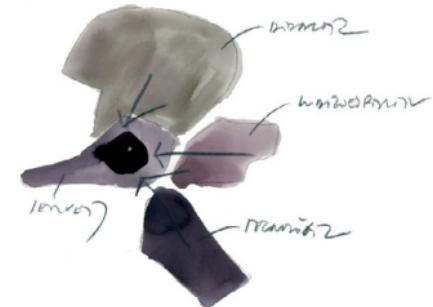
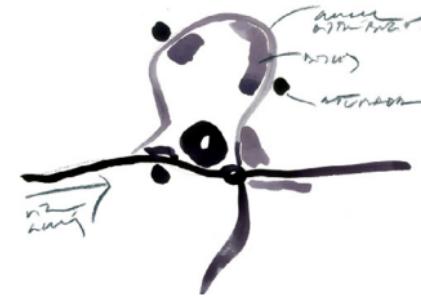

le jardin suspendu

Parc de l'Albereda
Begur, Girona [1998-2005]
Tinta llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²
102cm x 36,5 cm
2000

Edifici de serveis
Campus de Montilivi de la UdG, Girona (2000)
Tinta i llapis sobre paper Canson Imagine 200 g/m²
32.5 cm x 23 cm
2000

Parc del Camí Comtal

Bac de Roda, Barcelona (2011-)

Tinta sobre paper Canson Imagine 200 g/m²

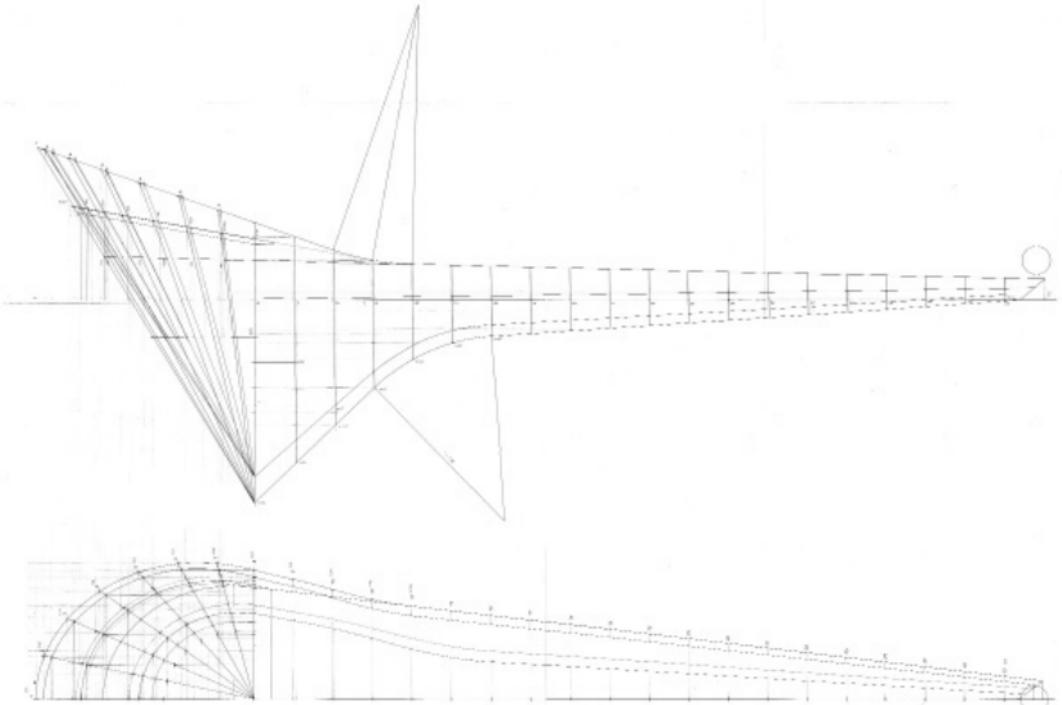
46 cm x 32,5 cm

2011

Far

Punta Aldea, Gran Canaria (1988-1990)

En col·laboració amb: M. Tàpies RCR

Mur/murs

Isaki Lacuesta

24

25

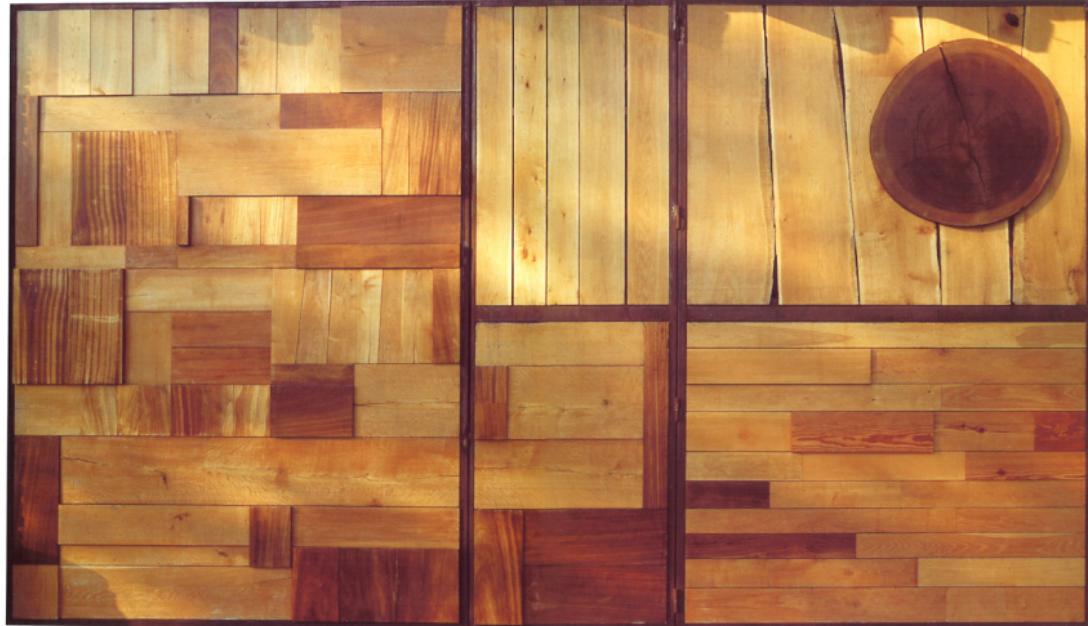
Exfoliacions

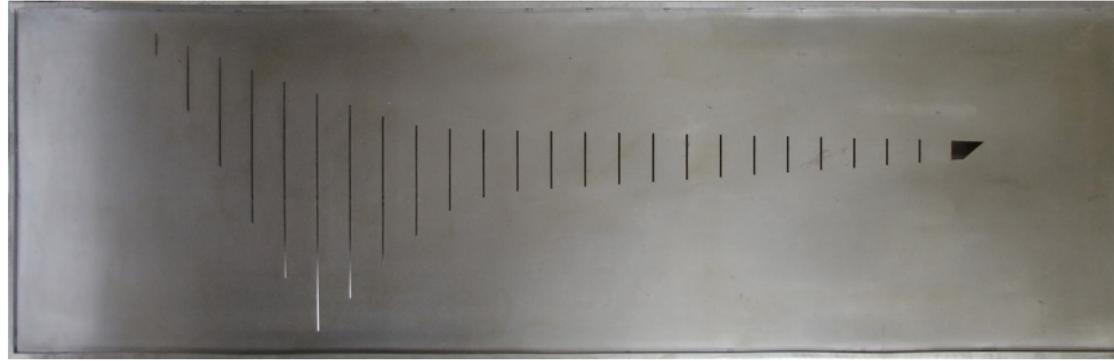
«Les exfoliacions atrapen un moment, un detall. Estan fetes de matèria: fusta, acer... Són també una exfoliació, una capa de reflexió que es llesca i es mostra, essencial, que conté tot el projecte i en què tot el projecte es pot endevinar.»

RCR Arquitectes

Ferro i fusta
552 cm x 320 cm
1994

Tanca

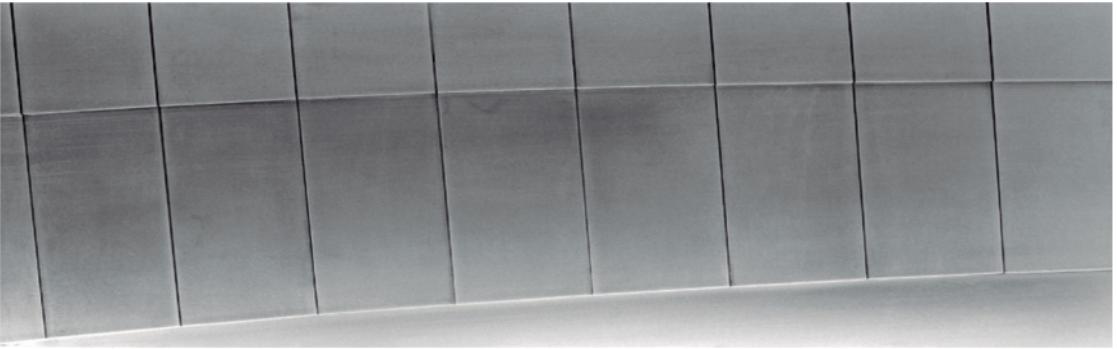
Estructura

Ferro
160 cm x 50 cm
1998

Sócol

Fusta
160 cm x 50 cm
1999

Aigua

Ferro
160 cm x 50 cm
1998

Talús

Ferro oxidat
160 cm x 50 cm
1998

Sostre
Ferro oxidat
80cm x 50cm
1999

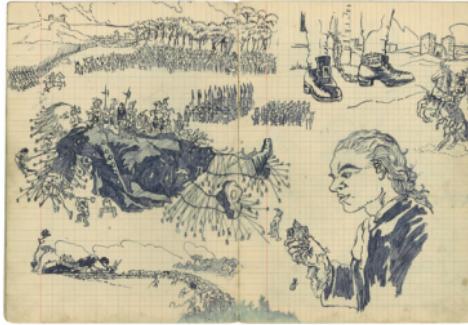
Aldea
Ferro oxidat
80 cm x 50 cm
1998

Mur
Fusta
80cm x 50cm
1998

Suport
Fusta
80 cm x 50 cm
1998

Rupit Aiguada de tinta
50 cm x 70 cm
Jesús Vilalta Güell

Els Viatges de Gulliver Quodern de treballs escolars
Jesus Vilalta Güell [9 anys d'edat]

Tinta
34cm x 23.7 cm
Curs 1937-1938

Arts Santa Mònica

Direcció

Jaume Reus

Sotsdirecció

Manuel Guerrero

Coordinació general

Fina Duran

Marta Garcia

Administració

Cristina Güell

Edicions

Cinta Massip

Comunicació i premsa

Neus Purtí

Cristina Suau

Coordinació audiovisual

Lorena Louit

Relacions externes

Alicia González

Jordi Miras

Àrea tècnica

Xavier Roca

Eulàlia Garcia

Secretaria

Maria Jesús Couso

Mònica García

RCR Arquitectes: Papers

19.05 - 13.09.2015

Organització

Arts Santa Mònica -
Departament de Cultura

Col·laboració

RCR Bunka Fundació Privada
Palau Robert -
Departament de Presidència
Lagares

Comissariat

RCR Arquitectes
Isaki Lacuesta
Manuel Guerrero

Coordinació

Fina Duran
Filipe Faustino

Documentació Arxiu RCR Arquitectes

Gemma Puigvert

Filipe Faustino

Audiovisual

Isaki Lacuesta

Disseny de la instal·lació audiovisual

Albert Coma

Arquitectura de l'espai RCR Arquitectes

Disseny gràfic

Rundesign

Edicions

Cinta Massip

Muntatge

GAMI SCP

Supervisió tècnica

Xavier Roca

Activitats paral·leles i visites guiades en col·laboració amb el Palau Robert. Departament de Presidència, on es presenta l'exposició *RCR Arquitectes. Creativitat compartida*, fins al 13 de setembre.

Arts Santa Mònica

Centre de la creativitat

La Rambla, 7
08002 Barcelona
www.artssantamonica.cat

Entrada lliure

De dimarts a dissabte, d'11 a 21 h
Diumenges i festius, d'11 a 17 h
Dilluns tancat

Visites guiades

Dissabtes a les 18h i diumenges a les 12h.

Visites concertades per a grups.

T. 935 671 110

coordinacioasm@magmacultura.com

Patrocina:

